

Metodička preporuka

OSOBNİ PODATCI	
Ime i prezime	Martina Valec-Rebić
Zvanje	profesorica hrvatskoga jezika i književnosti
Naziv škole	OŠ Ljudevita Modeca Križevci
Adresa elektroničke pošte	martinarebic@gmail.com
Naslov	Mjesec uz Ivanu (Ivana Brlić-Mažuranić: <i>Priče iz davnine</i>)
Predmet	Hrvatski jezik
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod	OŠ HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj književnoga teksta i izražava se stvaralački.
Tijek nastavnog sata	Sat 1: Uvod – Tko je Ivana? Tko su junaci iz davnine? Uvodni razgovor (5 min): Zna li tko je Ivana Brlić-Mažuranić? Koje njezine bajke poznajete? Zapisivati asocijacije. Kratka prezentacija (10 min): Predstavljanje autorice (podrijetlo, stvaralaštvo, „hrvatski Andersen”) uz fotografije iz Ivanina života. Gledanje filma <i>Sličice iz obiteljskog života</i> (10 min). https://lektire.skole.hr/video_lektire/slicice-iz-obiceljskog-zivota/ Upoznavanje s mitološkim likovima (15 min): Prikaz ilustracija i kratak opis bića iz Ivaninih bajki prema prezentaciji. Refleksija (5 min): Učenici bilježe što ih najviše zanima i čemu se vesele u sljedećim satima.
Tijek nastavnog sata	Sat 2: <i>Šuma Striborova</i> Uvod (5 min): Što očekujete od bajke koja se zove <i>Šuma Striborova</i>? Sjećate li se tko je Stribor? Slušanje audiopriče i gledanje crtića. Audiopriča <i>Šuma Striborova</i> (25 minuta) https://www.youtube.com/watch?v=Cw7dyx2w7LQ Crtić <i>Šuma Striborova</i> (8 minuta) https://www.youtube.com/watch?v=nZujumJiEEc Razgovor o doživljaju (10 min): Tko vam je najdraži lik i zašto? Što bismo učinili da smo u ulozi sina? Što mislite o majčinoj odluci? Zaključak: Zapisivanje pouke u bilježnicu (2 min).
Tijek nastavnog sata	Sat 3: <i>Regoč</i> Kratak razgovor o divovima i vilama (5 minuta). Gledanje crtića <i>Regoč</i> (24 minute). https://www.youtube.com/watch?v=0D5u8lLc4xA

	Slijedi rasprava o glavnim idejama i porukama bajke, npr. važnost zajedništva, vjernosti, dobrote, snage duha (10 minuta). Završna pitanja: Što vas je ova bajka naučila? Biste li preporučili ovu priču drugima – zašto? (5 minuta)
Tijek nastavnog sata	Sat 4: <i>Sunce djever i Neva Nevičica</i> Uvod (3 min): Istraživanje što znači riječ djever. Slušanje audiopriče <i>Sunce djever i Neva Nevičica</i> (30 minuta). https://www.youtube.com/watch?v=sp4ci6ti8-I Slijedi rasprava o glavnim idejama i porukama bajke. (10 min) Kratka refleksija (2 min): Koji vam je lik najzanimljiviji i zašto?
Tijek nastavnog sata	Sat 5: <i>Bratac Jaglenac i sestra Rutvica</i> Slušanje audiopriče <i>Bratac Jaglenac i sestra Rutvica</i> (34 minute) https://www.youtube.com/watch?v=owW14Epw63U Razgovor (5 min): Kakva je Rutvica? Kako pokazuje hrabrost? Kako su prikazane vile Zatočnice? Čega se boje? Uputa za domaću zadaću – popunjavanje tablice: Tko? Što čini? Kakav je? (Likovi: Jaglenac, Rutvica, Zatočnice...)
Tijek nastavnog sata	Sat 6: <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i> Učenici audiopriču trebaju poslušati kod kuće, a na satu gledaju crtić. Audiopriča <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i> (50 minuta) https://www.youtube.com/watch?v=Fm3tkknZpXY Crtani film <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i> (15 minuta) https://www.youtube.com/watch?v=0JZyigG6dn0 Tijekom slušanja učenici vode bilješke: Što se razlikuje? Kako zvuk/glas mijenja doživljaj?
Tijek nastavnog sata	Sat 7: <i>Jagor</i> Učenici gledaju crtić <i>Jagor</i> (25 minuta). https://www.youtube.com/watch?v=W2pN0k8a6oo Razgovor (15 min): Što Jagor traži? Kako se osjeća? Koje se nadnaravne sile pojavljuju? Zadatak (10 min): Učenici crtaju svoj prikaz Jagora ili jednog susreta iz priče.
Tijek nastavnog sata	Sat 8: <i>Ribar Palunko i njegova žena</i> Učenici trebaju poslušati kod kuće audiopriču <i>Ribar Palunko i njegova žena</i> (45 minuta). https://www.youtube.com/watch?v=BhJMBVOOH34 Uvod (5 min): Provjera doživljaja i motivacija: Što Palunko najviše želi – i što zbog toga gubi?

	Rad u skupinama (20 minuta): Napravite vremensku lentu i u nju redom upišite događaje iz priče (tijek radnje). Za to vam može poslužiti digitalni alat Tiki Toki: http://www.tiki-toki.com/. Rad u paru: Leksička vježba na listiću (10 minuta). Osobni osvrt – pisana refleksija (10 min). Učenici u bilježnicu odgovaraju na jedno od ponuđenih pitanja: Što bi ti rekao/la Palunku kad ga sretnoš na kraju priče? Koja ti je rečenica iz priče ostala u pamćenju i zašto?
Tijek nastavnog sata	Sat 9: Ivanine bajke u stripa Ishodi: povezivanje sadržaja i struktura različitih medija. Analiza stripa <i>Domaći i Regoč</i> (25 minuta). Razgovor o sadržaju, tumačenje postupaka likova. Analiza jezika stripa (planovi, rakursi, filakteri). (10 minuta) Davanje učenicima uputa za izradu stripa. Učenici biraju priču po kojoj žele izraditi strip. Pomoćni materijal: predložak kadrova, kriteriji vrednovanja. (10 minuta)
Tijek nastavnog sata	Sat 10 i 11: Izrada stripa Samostalan stvaralački rad učenika ili rad u paru. Učenici mogu radi na papiru ili digitalno (npr. Pixton, StoryboardThat). Učitelj savjetuje o kadrovima, jasnoći radnje, pravilima (oblačići, tekst, planovi...). Provjera jesu li primijenjeni kriteriji.
Tijek nastavnog sata	Sat 12: Izložba i vrednovanje stripova Izložba učenika u razredu/školskoj knjižnici. Učenici vrednuju tuđe stripove prema kriterijima (rubrika). Završna rasprava: Što smo naučili iz Ivaninih bajki? Koja vas je priča najviše potaknula na razmišljanje?
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	Učenici: - slušaju audiopriče, gledaju crtane filmove - razgovaraju o tekstovima - rješavaju zadatke vezane uz tekstove - rješavaju leksičke vježbe - izrađuju strip o odabranom prizoru - prezentiraju stripove i tumače izbor kadrova i teksta Učitelj: - usmjerava razgovor i tumači nepoznate riječi - pomaže u strukturiranju stripova - vodi završnu raspravu

Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	- knjiga „Priča iz davnine” - nastavni listić – leksičke vježbe - kriteriji za vrednovanje stripa - strip-papir, flomasteri, predložak za strip
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	- tijekom izrade stripa učitelj komentira i usmjerava (vrednovanje za učenje) - učenici međusobno vrednuju stripove (vrednovanje kao učenje) - završna samoprocjena po zadanim kriterijima (vrednovanje naučenog)
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci	Problemski zadatak: Promijeni tijek bajke – što bi se dogodilo da je lik donio drugačiju odluku? Upute za učenike: Zamisli da si ti književnik/književnica. Odaberi trenutak iz bajke po izboru u kojem lik donosi važnu odluku. Tvoj je zadatak preispitati što bi se dogodilo da je ta odluka bila drukčija. Koraci u rješavanju: 1. Pronađi ključni trenutak – odluku koja mijenja tijek priče (npr. Rutvica ne poslušaj majku, Svarožić odluči ne pomoći). 2. Zapiši što bi se dogodilo – napiši kratak tekst (5–10 rečenica) u kojem opisuješ kako bi se radnja razvijala dalje. 3. Obrazloži svoj izbor – zašto misliš da bi se priča razvila baš tako? Koja bi bila poruka tvoje verzije bajke? Cilj zadatka: Razvijanje vještine analize književnog teksta. Poticanje kreativnog mišljenja i razumijevanja uzročno-posljedičnih odnosa. Učenje izražavanja vlastitog mišljenja i uvažavanje tuđe perspektive.
DODATNI ELEMENTI	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom. Osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu. (rad u grupi, suradnja s grupom) Uku A.2.3. Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema. (kreativno mišljenje-uređivanje knjižice koju donosi nastavnica) Uku A.2.4. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje. (kritičko mišljenje)
Aktivnosti u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Likovna kultura (izrada stripa) Građanski odgoj (razgovor o vrijednostima: dobrota, hrabrost, poštivost, upornost, vjernost)

Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	- jednostavniji zadaci s podrškom - kraći ulomci i pojednostavljene upute - strip bez teksta (samo ilustracija)
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- usporedba s mitovima drugih naroda - izrada vlastite bajke
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	- rubrika na listiću
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	-
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	Prezentacija <i>Mitološki likovi u Ivaninim bajkama</i>: https://os-ljmodeca-kc.skole.hr/wp-content/uploads/sites/1976/2025/06/Mitoloski-likovi-u-Ivaninim-bajkama.pptx

KRITERIJI ZA VREDNOVANJE STRIPA

	 3	 2	 1
Radnja je jasna iz sličica i teksta. Strip ima dovoljan broj kadrova.			
Likovi i tekst u kadru položeni su tako da se gledaju i čitaju u smjeru lijevo – desno te gore – dolje.			
Tekst pripovjedača napisan je unutar kadra ili u posebnom okviru.			
Tekst likova napisan je u oblačiću potrebnoga oblika. Tekst ne dodiruje oblačić.			
Tekst je napisan velikim početnim slovima, čitko i uredno, iznad glave lika.			
Tekst je napisan pravopisno i gramatički ispravno.			
Uporabljjeni su različiti planovi u prikazu likova (krupni, bliski, srednji) i prostora (opći plan).			
Onomatopejski izrazi smješteni su u kadar i napisani velikim podebljanim slovima.			
Glasniji govor napisan je većim ili debljim slovima.			

27 – 25	odličan (5)
25 – 23	vrlo dobar (4)
23 – 20	dobar (3)
19 – 15	dovoljan (2)

LEKSIČKE VJEŽBE

1. Dopuni rečenice jednom od riječi koje su ponuđene.

Neva Nevičica je _____ mlinara i mlinarice. kći / kćer
Orao je Rutvicu _____ na Kitež-planinu. odnio / odveo
Mokoš je Suncu ispekla _____. hljeb / pogaču
Oleh ban bacio je ključeve _____. carevni / carevini
U jazbini babe Poludnice bio je _____ s ovcima. tor / rov

2. Umetni ponuđene riječi u rečenice. Ako je potrebno, riječ preoblikuj u oblik koji odgovara smislu rečenice.

verati se, praporac, bučati, divaniti, umoriti, klisura, naputiti, nazobati se, kandilo, hljeb, pogreb

Vile su željele _____ Jaglenca.
Ide on, ludo dijete, i počne _____ u planinu.
Kad su se vratili s Milojkina _____, ljudi su ostavili djecu pred kućom.
Više puta ni _____ ni brašna u kući ne bijaše.
I grančica od maline spustila se nad Rutvicu te se ona _____ malina.
Rutvica učini kako je majka bijaše _____.
Medvjedića je _____ crna osa.
Čuje Jaglenac: nešto _____ da se gora trese.
Nasmije se netko, ko _____ srebrni.
Putem _____ vila s Reljom.
Ima u crkvi svijeća i _____.

3. Upiši riječi na crtu uz njihovo značenje.

raskriliti, krčevina, dangubiti, smaknuti, obodriti, tratina, barjak, onijemjeti, čeljad, sur, ćud, rutav, grohot, dozlogrditi, stupica

_____ – ljudska narav _____ – dlakav
_____ – zamka _____ – glasan smijeh
_____ – ljudi _____ – očišćeno tlo
_____ – pepeljastosiv _____ – livada
_____ – ohrabriti _____ – širom otvoriti
_____ – besposličariti _____ – zastava
_____ – pogubiti _____ – prestati govoriti

4. Na crtu napiši značenje podcrtane riječi.

a) Tako Palunko sjedi tri dana i tri noći u svom čunu na morskoj pučini.

b) Skoči gnjevan Palunko i ščepa ženu za ruku.

c) Kad se probudi, ali nestalo čeda, nejakoga Vlatka.

d) Pomahnitao Palunko od puste radosti.

e) Prve večeri na ognjištu oganj podržavala i večeru varila.

f) U jednoj je pećini zmija orijaška.

g) Danas mi valja silan vihor podignuti.

h) Razbio se čunak o hridinu.
